Vlaamse Regering

CONSEIL D'ETAT
LEGISLATION

22 -01- 2020

RAAD VAN STATE
WETGEVING

Ministerieel besluit over de code van goede praktijk voor inzameling en uitsortering van bedrijfsrestafval

66935/1

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, artikel 13, §2;

- het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, artikel 4.5.2, § 1, 4°, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 22 maart 2019 en artikel 6.1.1.4, eerste lid, 1°/1 ingevoegd bij besluit van de Vlaamse regering van 22 maart 2019;

Vormvereisten

De volgende vormvereiste is vervuld:

- De Raad van State heeft advies gegeven op ... met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME BESLUIT:

Hoofdstuk 1 Regels na te leven door inzamelaars, afvalstoffenhandelaars en – makelaars van bedrijfsrestafval inzake de algemene informatieverstrekking over de sorteerplicht naar de afvalstoffenproducent

Artikel 1. In het contract dat volgens artikel 6.1.1.4,1°/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA) moet worden afgesloten tussen de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar van bedrijfsrestafval en de afvalstoffenproducent, moet expliciet worden vermeld dat de fracties die volgens artikel 4.3.2 van hetzelfde besluit gesorteerd moeten worden en selectief moeten worden aangeboden, nooit in het recipiënt voor bedrijfsrestafval mogen worden aangeboden. Dit geldt enkel voor de contracten die worden afgesloten of vernieuwd na de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 2. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar van bedrijfsrestafval moet zich ervan vergewissen welke verplicht te sorteren afvalstoffen vrijkomen bij elke afvalstoffenproducent. Dit kan gebeuren op basis van zijn ervaring en kennis in de sector of een bevraging bij de klant. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar moet elke afvalstoffenproducent actief informeren over de sorteerplicht voor deze fracties, bovenop de algemene informatie in het contract zoals vermeld in artikel 1. De informatie is in goed begrijpbare taal geschreven op maat van de klant. Bewijsstukken over de informatieverstrekking moeten worden bijgehouden.

Art. 3. Het naar afvalstoffenproducenten verspreiden van foutieve informatie over de sorteerplicht is verboden.

Art. 4. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar mag afvalstoffenproducenten er nooit toe aanzetten verplicht te sorteren afvalstoffen aan te bieden in het recipiënt voor restafval.

Hoofdstuk 2 Regels na te leven door de inzamelaars, afvalstoffenhandelaars en –makelaars van bedrijfsrestafval indien de inzameling bij meerdere afvalstoffenproducenten in één ronde met één voertuig gebeurt, waarbij het restafval van die afvalstoffenproducenten in dat voertuig gemengd raakt.

Art. 5. De visuele controle op de sorteerplicht moet gebeuren op het moment dat het afval wordt opgehaald bij de afvalstoffenproducent, en dit vooraleer het afval in het voertuig wordt geladen.

Art. 6. De visuele controle moet gebeuren door een inspectie van de afvalstoffen die aan de oppervlakte van het recipiënt zichtbaar zijn. Indien de inzameling gebeurt door middel van containers met deksel, moet het deksel van de container geopend worden om de controle uit te voeren. Gesloten zakken hoeven niet te worden geopend. Indien de zak doorzichtig is, of indien er afvalstoffen gedeeltelijk uit de zak steken, moet het zichtbare materiaal wel gecontroleerd worden voor zover dit mogelijk is zonder de zak te openen. Dat geldt zowel indien de ophaling enkel met zakken gebeurt, alsook wanneer het zakken betreft die in een container of ander recipiënt aan de oppervlakte zichtbaar zijn.

Art. 7. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar mag een afvalstoffenproducent er nooit toe aanzetten gebruik te maken van ondoorzichtige zakken, voor zover dit als doel heeft de sorteerplicht en/of visuele controles op die sorteerplicht te ontwijken.

Art. 8. Als bij de visuele controle afvalstoffen worden waargenomen die onder de sorteerplicht vallen, moet er een non-conformiteit worden opgesteld. Elke non-conformiteit wordt bijgehouden in een non-conformiteitenregister, waarin volgende elementen worden beschreven:

- Datum van de non-conformiteit
- Naam en ondernemingsnummer van de afvalstoffenproducent waarbij de non-conformiteit werd opgesteld.
- Vestigingsnummer of ophaaladres van de afvalstoffenproducent waarbij de non-conformiteit werd opgesteld.
- Duidelijke omschrijving van de non-conformiteit, met minstens een beschrijving van de afvalstoffen die zijn waargenomen en die onder de sorteerplicht vallen.

Het non-conformiteitenregister moet worden bijgehouden op een elektronische drager met oog op een eenvoudige uitwisseling van registergegevens tussen de OVAM, de toezichthouders en de houder van het register. De OVAM zal een standaardformaat voor het register voorzien en dit op de website ter beschikking stellen. Bij de uitwisseling is het gebruik van dit sjabloon verplicht.

Als alternatief kan de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of makelaar zijn non-conformiteiten bijhouden in een centraal non-conformiteitenregister beheerd door de OVAM. Het doel van dat centrale register is om veelvuldige overtreders in kaart te brengen om op basis daarvan een risicogebaseerde handhaving en een gerichter beleid te kunnen voeren. De gegevens in dat centraal register zijn dan ook niet openbaar. De gegevens in het register zijn wel raadpleegbaar door toezichthouders in het kader van handhaving.

Art. 9. De afvalstoffenproducent waarbij de non-conformiteit werd vastgesteld, moet ten laatste de volgende werkdag op de hoogte worden gebracht van de opgemaakte non-conformiteit. Alle overeenkomstig artikel 8 beschreven elementen worden daarbij aan de afvalstoffenproducent meegedeeld. De afvalstoffenproducent wordt er ook expliciet op gewezen dat hij de wettelijke sorteerplicht heeft overtreden.

Art. 10. Wanneer bij de visuele controle gevaarlijke afvalstoffen worden waargenomen, moet het afval steeds geweigerd worden en mag de inhoud van het recipiënt dus niet in het voertuig worden meegenomen.

Art. 11. Wanneer bij de visuele controle niet-gevaarlijke afvalstoffen worden waargenomen die onder de sorteerplicht vallen, heeft de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar volgende opties:

1. Het afval weigeren en de inhoud van het recipiënt niet meenemen in het voertuig. Indien dat gebeurt bij elk recipiënt waarvoor een sorteerfout werd opgemerkt tijdens de ophaalronde, dan vervallen voor niet-gevaarlijk afval alle resultaatsvoorschriften alvorens de vracht naar verbranding mag afgevoerd worden. Voor gevaarlijke afvalstoffen blijft een nultolerantie gelden.
2. Het afval meenemen in het voertuig en de non-conformiteit, met alle elementen zoals beschreven in artikel 8 ten laatste de volgende werkdag ingeven in het centraal non-conformiteitenregister beheerd door de OVAM. Als alternatief kan de non-conformiteit ook, schriftelijk of digitaal, worden doorgegeven aan een bevoegde toezichthouder.
   Indien dat gebeurt bij elk recipiënt waarvoor een sorteerfout werd opgemerkt tijdens de ophaalronde, dan vervallen voor niet-gevaarlijk afval alle resultaatsvoorschriften alvorens de vracht naar verbranding mag afgevoerd worden. Voor gevaarlijke afvalstoffen blijft een nultolerantie gelden.
3. Het afval meenemen in het voertuig en de volledige vracht uitkiepen op een daartoe vergunde locatie. Vervolgens moet het afval van de volledige vracht, waar nodig door middel van nasortering, voldoen aan de resultaatsvoorschriften van hoofdstuk 3, artikel 17 alvorens naar verbranding te worden afgevoerd.

Art. 12. Elke weigering van gevaarlijk of niet-gevaarlijk afval, waarbij het afval niet wordt meegenomen wordt bijkomend genoteerd in het register zoals vermeld in artikel 8.

Art 13. Het register wordt tenminste elke werkdag aangevuld met de meest recente gegevens. De gegevens in het register worden tenminste vijf jaar bijgehouden.

Hoofdstuk 3 Regels na te leven door de inzamelaars, afvalstoffenhandelaars en –makelaars van bedrijfsrestafval indien de inzameling individueel per afvalstoffenproducent gebeurt, waarbij restafval van meerdere afvalstoffenproducenten niet in één voertuig gemengd raakt.

Art. 14. Het afval van elke afvalstoffenproducent moet worden uitgekipt op een daartoe vergunde locatie. Daar gebeurt een grondige visuele controle op de sorteerplicht. Tijdens de controle, hoeven gesloten zakken niet te worden geopend. Indien de zak doorzichtig is, of indien er afvalstoffen gedeeltelijk uit de zak steken,

moet het zichtbare materiaal wel worden gecontroleerd bij de visuele controle voor zover dit mogelijk is zonder de zak te openen.

Art 15. Als bij de visuele controle afvalstoffen worden waargenomen die onder de sorteerplicht vallen, moet er een non-conformiteit worden opgesteld. Elke non-conformiteit wordt bijgehouden in een non-conformiteitenregister, waarin volgende elementen worden beschreven:

- Datum van de non-conformiteit
- Naam en ondernemingsnummer van de afvalstoffenproducent waarbij de non-conformiteit werd opgesteld.
- Vestigingsnummer of ophaaladres van de afvalstoffenproducent waarbij de non-conformiteit werd opgesteld.
- Duidelijke omschrijving van de non-conformiteit, met minstens een beschrijving van de afvalstoffen die zijn waargenomen en die onder de sorteerplicht vallen.

Het non-conformiteitenregister moet worden bijgehouden op een elektronische drager met oog op een eenvoudige uitwisseling van registergegevens tussen de OVAM, de toezichthouders en de houder van het register. De OVAM zal een standaardformaat voor het register voorzien en dit op de website ter beschikking stellen. Bij de uitwisseling is het gebruik van dit sjabloon verplicht.

Als alternatief kan de inzamelaar, afvalsoffenhandelaar of makelaar zijn non-conformiteiten bijhouden in een centraal non-conformiteitenregister beheerd door de OVAM. Het doel van dat centrale register is om veelvuldige overtreders in kaart te brengen om op basis daarvan een risicogebaseerde handhaving en een gerichter beleid te kunnen voeren. De gegevens in dat centraal register zijn dan ook niet openbaar. De gegevens in het register zijn wel raadpleegbaar door toezichthouders in het kader van handhaving.

Art. 16. De afvalstoffenproducent waarbij de non-conformiteit werd vastgesteld, moet ten laatste de volgende werkdag op de hoogte worden gebracht van de opgemaakte non-conformiteit. Alle overeenkomstig artikel 15 beschreven elementen worden daarbij aan de afvalstoffenproducent meegedeeld. De afvalstoffenproducent wordt er ook expliciet op gewezen dat hij de wettelijke sorteerplicht heeft overtreden.

Art. 17. Volgende resultaatsvoorschriften zijn van toepassing en moeten gehaald worden alvorens het afval naar verbranding wordt afgevoerd:

Per willekeurige partij van 10 m^3 (ongeacht de dichtheid) bedrijfsrestafval die naar verbranding wordt afgevoerd of verbrand, mogen er nog volgende afvalstoffen in zitten:

Tot 1 januari 2023:

- Max 3 stukken recycleerbaar papier en karton met oppervlakte > 1m^2
- Max 3 stukken houtafval met oppervlakte > 1 m^2
- Max 3 stukken stammig groenafval met een lengte > 1m
- Max 3 stuks metalen met oppervlakte > 1m^2 of met een lengte > 1m
- Max 3 stukken recycleerbaar textielafval met oppervlakte > 1m^2
- Max 3 stukken puin met oppervlakte > 1m^2
- Max 1 pakket transparante of witte kunststoffolie > 60 liter
- Max 3 stukken recycleerbare harde kunststoffen met een oppervlakte > 1m^2
- Nul doorzichtige zakken gevuld met PMD
- Nul doorzichtige zakken gevuld met EPS
- Nul stukken gevaarlijk afval, AEEA, kga, afvalbanden en asbestcement en asbesthoudende afvalstoffen voor zover deze afvalstoffen een

stukgrootte hebben die redelijkerwijze met een kraansortering verwijderd kan worden.

De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of makelaar is vrij om zelf te kiezen of hij al dan niet overgaat tot nasortering om deze resultaten te halen, alsook welke middelen hij daarvoor gebruikt. Ondoorzichtige zakken met een inhoud van meer dan 60 liter tellen mee voor de resultaatsvoorschriften. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of makelaar is vrij om te bepalen of die gesloten zakken worden geopend en of de inhoud daarvan wordt nagesorteerd. De bovenstaande resultaatsverbintenissen moeten evenwel gehaald worden.
Ondoorzichtige zakken met een inhoud tot en met 60 liter tellen niet mee voor de resultaatsvoorschriften en moeten dus nooit geopend worden.

Vanaf 1 januari 2023:

- Max 3 stukken recycleerbaar papier en karton met oppervlakte > 0,5m²
- Max 30 liter samen verpakt papier en karton
- Max 3 stukken houtafval met oppervlakte > 0,5m²
- Max 30 liter samen verpakt houtafval
- Max 3 stukken groenafval met een lengte > 0,5m
- Max 60 liter samen verpakt groenafval
- Max 3 stuks metalen met oppervlakte > 0,25m² of met een lengte > 1m
- Max 3 stukken recycleerbaar textielafval met oppervlakte > 0,25m²
- Max 3 stukken puin met oppervlakte > 0,5m²
- Max 60 liter puinafval
- Max 1 pakket transparante of witte kunststoffolie > 30 liter
- Max 3 stuken EPS en recycleerbare harde kunststoffen met een oppervlakte > 0,5 m²
- Max 50 stukken PMD
- Nul afvalbanden die niet afkomstig zijn van fietsen
- Nul stukken gevaarlijk afval, AEEA, kga, asbestcement en asbesthoudende afvalstoffen.

De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of makelaar is vrij om zelf te kiezen of hij al dan niet overgaat tot nasortering om deze resultaten te halen, alsook welke middelen hij daarvoor gebruikt. Hij is ook vrij om te bepalen of gesloten zakken worden geopend en of de inhoud daarvan wordt nagesorteerd. De bovenstaande resultaatsverbintenissen moeten evenwel gehaald worden en zijn evenzeer van toepassing op al het afval dat zich in zakken bevindt.

Zowel voor als na 1 januari 2023 gelden verder volgende bepalingen:

Sterk vervuild papier en karton en sterk vervuilde kunststoffen worden als niet-recycleerbaar beschouwd en mogen nog in het restafval aanwezig zijn dat naar verbranding wordt afgevoerd of verbrand wordt.

Het verkleinen van afval, voorafgaand aan het sorteerproces, is enkel toegestaan voor zover dit de effectiviteit van het sorteerproces ten goede komt en ervoor zorgt dat er bij de nasortering meer recycleerbaar of gevaarlijk afval uitgehaald wordt. Het is verboden om te verkleinen enkel met het oog op het makkelijker behalen van de bepalingen rond stukgrootte. Indien er nog verkleind wordt na het sorteerproces moet een controle van resultaatsverbintenissen nog mogelijk zijn voorafgaand aan dat verkleiningsproces.

Indien er een nasortering gebeurt, gelden de bovenstaande resultaatsverbintenissen op het bedrijfsrestafval dat de laatste stap van het sorteerproces heeft ondergaan alvorens het afval naar eindverwerking wordt afgevoerd. Degene die een nasortering verricht, moet duidelijk kunnen aantonen

hoe het sorteerproces in elkaar zit, wat de laatste stap is en welk afval op de site reeds alle stappen heeft ondergaan. Indien dit niet kan, gelden de resultaatsverbintenissen op al het afval dat aanwezig is op de site.

Art 18. In geval dat een inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar reeds tijdens de ophaling bij de klant sorteerfouten opmerkt, mag het afval geweigerd worden en blijven staan bij de afvalstoffenproducent. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar moet dan nog steeds een non-conformiteit opmaken overeenkomstig artikel 15 en de afvalstoffenproducent daarvan op de hoogte brengen overeenkomstig artikel 16. Elke weigering, waarbij het afval niet wordt meegenomen wordt bijkomend genoteerd in het register vermeld in artikel 15.

Art 19. Het register wordt tenminste elke werkdag aangevuld met de meest recente gegevens. De gegevens in het register worden tenminste vijf jaar bijgehouden.

Hoofdstuk 4 Regels na te leven door vergunde verwerkers die bedrijfsrestafval aanvaarden

Art. 20. Indien een vergunde verwerker bedrijfsrestafval rechtstreeks aanvaardt van een afvalstoffenproducent, zonder tussenkomst van een geregistreerde inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar, dan is deze verwerker gehouden aan alle bepalingen van hoofdstuk 3. Indien overeenkomstig artikel 18 afval wordt geweigerd, zal dit evenwel niet gebeuren tijdens de ophaling bij de klant, maar door het afval niet te aanvaarden op de site en de afvalstoffenproducent er dus toe te verplichten terug te keren met de vracht. Verder blijft artikel 18 onverminderd van toepassing.

Hoofdstuk 5 regels inzake transparantie en inzake samenwerking in de keten.

Art. 21. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar van bedrijfsrestafval of de vergunde verwerker die bedrijfsrestafval aanvaardt, moet duidelijk kunnen aantonen of het door hem verbrand of naar verbranding afgevoerde bedrijfsrestafval valt onder hoofdstuk 2, 3 of 4. Indien het afval valt onder hoofdstuk 2, moet ook duidelijk zijn welke keuze gemaakt werd voor de acceptatie onder artikel 11. Indien er geen duidelijkheid is, gelden de regels van hoofdstuk 3. Indien gelijktijdig naar verbranding afgevoerd bedrijfsrestafval bestaat uit afval dat op verschillende wijzen is ingezameld en onder verschillende hoofdstukken kan vallen, dan gelden uitsluitend de regels van hoofdstuk 3.

Art. 22. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar van bedrijfsrestafval of de vergunde verwerker die bedrijfsrestafval rechtstreeks van afvalstoffenproducenten aanvaardt, moet over een uitgeschreven procedure beschikken die omschrijft hoe binnen het bedrijf verzekerd wordt dat aan de bepalingen van deze code van goede praktijk voldaan wordt. Bij de vergunde verwerker kan dit geïntegreerd worden in het werkplan.

Art. 23. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of –makelaar van bedrijfsrestafval of de vergunde verwerker die bedrijfsrestafval aanvaardt, moet te allen tijde de nodige bewijsstukken kunnen voorleggen die aantonen dat voldaan wordt aan alle bepalingen van dit besluit. Die bewijsstukken moeten minstens vijf jaar lang worden bijgehouden.

Art. 24. Verschillende inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of –makelaars van bedrijfsrestafval en/of vergunde verwerkers kunnen samenwerken om aan deze code van goede praktijk te voldoen. In dat geval moet dat contractueel zijn vastgelegd, waarbij in de contracten duidelijk wordt aangegeven:

- Voor welke vrachten restafval deze samenwerking geldt.
- Welke actor de verantwoordelijkheid neemt voor welke artikels van deze code van goede praktijk, waarbij alle artikels in de contracten moeten zijn opgenomen.

Indien niet aan deze cumulatieve voorwaarden is voldaan, zijn alle actoren betrokken in de samenwerking elk afzonderlijk verantwoordelijk voor alle artikels van deze code van goede praktijk.

Hoofdstuk 6 Slotbepalingen

Art. 25. Dit besluit treedt in werking op de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Brussel,

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR